

3757

9
1972

АЗƏРБАЙҶАН

АЗƏРБАЙҤАН

Азәрбајчан Јазычылар Иттифакынын органы

Бу нөмрэдә

И. Ә. Әлијев — Бир сырада ваһид мәгсәдә доғру	3
Азәрбајчанда РСФСР әдәбијјаты вә ичәсәнәти күнләри мүнәсибәти илә	
Николај Тихонов — Даньшыр ленинградлылар. Јени баһар, һәлә башланмајыб мәһсуулығымы, Бақы (ше'рләр)	15
Ирина Волобујева — Шаир достума (ше'р)	16
Михаил Лукоини — Шаир вә евләр мүдир (ше'р)	17
Ранса Јаковлева — Үч јарпаг (ше'р)	18
Михаил Дудин — Достларыма мәктуб (ше'р)	19
Јулија Друшина — Јахшылыг (ше'р)	20
Гајсын Гулијев — Зүлмәт нә рәнкдә олур сөкүлмәнин дан јери. Ана көзләри (ше'рләр)	—
Мустај Кәрим — Күлләр саламлады мөни дост кими. Аһам бу маһныны охујуб мөнә (ше'рләр)	21
Серкеј Сартаков — Теренти әми (һекајә)	23
Мирварид Дилбази — Партизан Алијә (поема)	35
Рәсул Һәмзәтов — Мәним Дағыстаным	54
*	
Нодар Думбадзе — Дарыхма, ана (пјес)	93
*	
Јури Нагибин — Јуху (һекајә)	124
Јелена Быкова — Кичик фото-ателјә (һекајә)	129
*	
Фамил Аббасов — Аразбарын баһары (очерк)	135
Б. Ваһабзаде — Илһамлы, тәбии ше'рләр	142
Н. Елтәкин — Бахырам, Чар дәрәси, Гарајазы, Сәһәр-сәһәр, Зағаталада, Буз үстүндә тонгал јаныр. Мән дә бир даш гојмушам. Гаја гојнунда гала (ше'рләр)	—
Гылман Илкин — Өмрүн оглан чағлары (повест)	144
Дәмир Кәдәбәјли — Рус гызы (ше'р)	182
Фәхрәддин Әлијев — Саз кәтир (ше'р)	—

5799

9

СЕНТЈАБР

1972

5799

M.F. Axundov adına
Azərbaycan Milli
Kitابخanası

50 иллији	
вә Азербай-	183
Азербайчан	
	194
наслыг	
әһманьн һе-	198
шаһ һәгиги	
	206
Гәрибәһин	
	207

Һ. Ә. ӘЛИЈЕВ,
Азербайчан КП МК-нын биринчи катиби.

БИР СЫРАДА ВАҺИД МӘГСӘДӘ ДОҒРУ

С О В Е Т халгларынын бирлик, достлуг вә гардашлығынын эзәмәтли бајрамы—Совет Сосиалист Республикалары Иттифагынын јарадылмасынын 50 иллији әрфәсиндә биз, бөјүк тарихи күнләрдә һәмишә олдуғу кими, кечдијимиз инкишаф јолуна бир даһа, јенидән нәзәр јетиририк. Бу јол дөјүш мејданына илкин атыланларын јолудур, чәтин гәләбәләр вә мүбаризәләр јолудур. Бу јолда газандығымыз тарихи јарадычылыг тәчрүбәси һәгигәтән әвәзсиз вә сөзүн ән дәрин мәһнасында новаторлудур. Јарымәсрлик јолумузун јекуну, һәјатымызын бүтүн саһәләриндә Коммунист Партијасынын һәјата кечирдији нәһәнк дәјишикликләр әјани шәкилдә сүбүт едир ки, ССРИ-нин тәшкили сијаси әһәмијјәти вә ичтимаи-игтисади нәтичәләринә көрә Совет дәвләти тарихиндә көркәмли јер тутур, бөјүк бејнәлхалг әһәмијјәтә малик бир һадисәдир вә бүтүн бәшәријјәтин ичтимаи тәрәггисиндә мүһүм мәрһәләдир.

Јер үзүндә илк сосиалист чохмилләтли дәвләтимизин јарымәсрлик инкишафы бир сыра үмумдүнија-тарихи әһәмијјәтли наилијјәтләрлә бағлыдыр. Бунлардан бири вә ән вачиби, Сов.ИКП-нин XXIV гурултајы трибунасындан дејилдији кими, адамларын јени тарихи бирлијинин — совет халгынын јаранмасы вә инкишафыдыр.

Бәшәријјәт сосиализм гуручулуғу уғрунда совет халгынын биркә әмәји вә биркә мүбаризәсинин ганунаујғун нәтичәси олан бу принципә јени ичтимаи һадисәјә бәнзәр икинчи бир һадисә танымыр. ССРИ-нин јарадылмасынын 50 иллијинә һазырлыг һаггында Сов.ИКП МК-нын гәрәриндә хүсуси гејд олундуғу кими, совет халгынын гәһрәманлығы, мүбариз сәјләри ССРИ-дә инкишаф етмиш сосиалист чәмијјәтинин гуруамасы илә нәтичәләнди.

Партија вә халгымызын рәһбәри Владимир Илич Лениннин өлмәз ады ССР Иттифагынын тәшкили тарихи илә ғырылмаз сурәтдә бағлыдыр. ССРИ-нин тәшкилиндә Лениннин милли мәсәләјә даир даһијанә тәһми әмәли сурәтдә һәјата кечирилди.

Марксизм-ленинизм нәзәријјәсинин рәһбәр тутан Коммунист Партијасы бүтүн милләтләри вә халглары ваһид бејнәлмиләл гардашлыг аңләсиндә бирләшдирди, онларын сәјини јени чәмијјәтин јарадылмасына јөнәлтди.

миловундур.

п АЗӘРОҒЛУ,
ИЈЕВ, Јашар
ЗРИ, Новруз

5-60.

ифариш 4311-
рәги.

Сон вахтларда Ватенимизин хэритэсиндэ инкишафы илэ Азэрбајчаны өтмүш бир чох јени нефт мэркэзлэри мејдана кэлмишсэ дэ, республикамызын зэхмэткешлэри фэхр едирлэр ки, совет нефтинин бөјүк чајы өз башлангычыны Абшерон торпагындан көтүрмүшдүр. Јени нефт мэркэзлэри дэ Бақы ады илэ бағлыдыр. Волгабојунда нефт тапылаида ораны «икинчи Бақы» адландырдылар. Сонра исэ «үчүнчү», «дөрдүнчү Бақы» мејдана чыхды. Онларын һэр бириндэ Азэрбајчанын нефт гвардијасынын нүмајэндэлэри чалышыр, онларын һэр бириндэ Азэрбајчанын нефт аваданлыгы ишләдилэр.

Бунун өзү дэ чохмилләтли Ватенимиздэ зэхмэткешлэрин бејнэлмилэл бирлик эн'энэлэринин инкишафында мүнүм чәһәтлэрдән биридир. һәмин эн'энэлэр инсанларын јени тарихи бирлијинин — совет халгынын јаранма тәмэлиндэ хүсуси јер тутур.

Фашист Алманијасына гаршы Бөјүк Вэтэн мүнәрибәси гардаш совет халглары иттифагынын мөһкәмлијини ағыр сынагдан кечирди. Бу мүнәрибә бир-биринэ дабан-дабана зидд олан ики иттисади вэ ичтимаи системин, бир-биринин әкси олан ики идеолокијанын үз-үзэ кэлмәси, тоггушмасы иди. һитлерчи чәлладларын инсана нифрәт ашылајан азғын милләтчилик вэ иргчилик идеолокијасына гаршы совет адамлары Ленинин халглар достлуғу вэ пролетар бејнэлмиләлчилији идеолокијасы илэ чыхыш етдилэр. Совет халгы бәшәријјәтин чох тәһлүкәли дүшмәнини — һитлер фашизини тамамилэ дармадағын етмәклэ тәкчә һәрби гәләбә дејил, ејни заманда сијаси гәләбә газанды.

Дүшмәнләримиз елә күман едирдилэр ки, мүнәрибә милли чәкишмәләрә вэ беләликлә дэ, чохмилләтли социалист дөвләтимизин дағылмасына кәтириб чыхарачагдыр. Лакин дүшмәнләрин бу чүр хүлјаларда јанылдыглары биринчи дәфә дејилди. ССРИ халглары өзләринин үмуми социалист Вэтенин мұдафиә етмәк наминә дүшмәнә гаршы ваһид, монолит сых сыраларла дөјүшүрдүләр. Онлар тәкчә мөтанәт вэ икидлик мө'чүзәләри көстәрмир, һәмчинин јүксәк бејнәлмиләл бирлик нүмунәләри нүмајиш етдирдилэр. Азэрбајчанын он минләрлэ оғул вэ гызларынын Бөјүк Вэтэн мүнәрибәси чәһәләриндәки икидлији орден вэ медалларла гејд олунмуш, јүз он дөрд нәфәр исэ Совет Иттифагы Гәһрәманы адына лајиг көрүлмүшдүр.

Бөјүк Вэтэн мүнәрибәси заманы Смоленск вилајәтиндә партизан дәстәләринин бириндә дөјүшән, Азэрбајчанын шанлы гызы һәрби һәким Алијә Рүстәмбәјованын көстәрдији шүчаәти мән јүксәк дәрәчәдә сәчијәви һесаб едирәм. Ағыр јараланмыш Алијә фашистләрин әлинә дүшүр. Истинтаг заманы һитлерчи забит ондан сорушур ки, о — азэрбајчанлы гыз доғма јерләрдән бу гәдәр узагда, онун үчүн јад бир өлкә олан Русијада нә едир. Азэрбајчанлы гыз чаваб верир: «Русија бизим һамымыза доғмадыр. О јалпыз фашистләр вэ ишғалчылар үчүн јад олмуш вэ јад олачагдыр!».

Бу јахыиларда республикамызда Азэрбајчан һәрби һиссәләринин отуз иллији тәнтәнә илэ гејд олунду. 416-чы Гырмызыбајраглы Суворов орденли Таганрог атычылыг дивизијасы, 223-чү Гырмызы бајраглы Белград атычылыг дивизијасы, 77-чи Гырмызы бајраглы Суворов орденли Симферопол атычылыг дивизијасы вэ Азэрбајчанын бир чох башлаһәрби һиссәләринини шөһрәти сөимәздир. Бу дивизијаларын тәкчә адлары онларын дөјүш јолу һатгында ајдын тәсәввүр јарадыр вэ көстәрир ки, онлар өз вәтәнпәрвәрлик вэ бејнәлмиләлчилик борчларыны нечә сәдагәтлә јеринә јетирмишләр. «Вэтэн» аилајышы, бүтүн рәшадәтли совет әскәрләри кими, азэрбајчанлы дөјүшчүләр үчүн дэ тәкчә онларын доғма јерләринин дар чографи чәрчивәси илэ мөһдудлашмыр, һәр гарыш торпагыны мүгәддәс һесаб етдикләри учсуз-бучагсыз Совет өлкәсини бүтүнүклә әһатә едирди.